

teavlere, som anvender husdyrgødning på arealer, som ikke før har fået husdyrgødning, vil få for lav en kvælstofkvote. Dette samt de stigende krav til 1. års udnyttelse af husdyrgødning og det bureaukrati, som modtagelse af husdyrgødning fører med sig, vil bevirke, at det bliver endnu vanskeligere end hidtil at få planteavlerne til at modtage overskydende husdyrgødning fra de animalske brug.

Derfor er det nødvendigt, at der indføres en mulighed for en mere nuanceret indregning af eftervirkningen af husdyrgødning.

§ 8. Korrektion for højere forventet udbytte

Det er afgørende for bedrifter, der har et høje udbytte end normerne, at kvælstofkvoten kan blive justeret i henhold til et realistisk udbyttensniveau. Dette indgår også i lovforslaget, men hvad ligger der bag begrebet »uomtvisteligt bevis«? Det må være således, at normale registreringer af foderforbrug o.l. falder ind under dette begreb, således at der bliver mulighed for at dokumentere høje udbytter af afgrøder, der opfodres på ejendommen.

§ 9. Konsulenterklæringer

I henhold til de nuværende regler om gødskning kan konsulenter i landøkonomiske foreninger eller personer godkendt af Plantedirektoratet forhøje en ejendoms kvælstofkvote ved at udstede en *konsulenterklæring*. Konsulenterklæringen skal være begrundet i én af 5 begrundelser, der er anført i bekendtgørelsen. Os bekendt er der ikke eksempler på, at denne bestemmelse er misbrugt, hvorfor vi er fuldstændig uforstående over for, at man med det aktuelle lovforslag vil fjerne endnu en mulighed for faglig korrekt driftsledelse og -tilpasning.

Konsulenterklæringens muligheden er vigtig for at undgå, at der opstår situationer, hvor den enkelte landmand kan komme til at lide et alvorligt økonomisk tab på grund af manglende mulighed for at tildele kvælstof. Der kan være tale om situationer med store tab ved denitrifikation, manglende kvælstofindhold i handelsgødning, forvekslinger af marker etc., situationer der hvert år opstår i nogle få marker.

Desuden er det uforståeligt, at gødskning efter N-min-analyser ikke længere er tilladt. Ved N-min-analyser måles indholdet af kvælstof om foråret i den konkrete mark, og gødskningen ind-

rettes netop i henhold hertil. Erfaringerne er, at brug af N-min-prøver udløser et *lavere* kvælstofforbrug, mens landmandens økonomiske resultat bibeholdes, fordi gødskningen bliver mere korrekt. Miljømæssigt betyder N-min-prøver en mindre udvaskning – også i forhold til en generel 10 pct. normnedsættelse – fordi ingen marker overgødes. N-min-analyserne udtages normalt af planteavlsskontorenes medarbejdere og analyseres på autoriserede laboratorier. Derfor rummer systemet ingen risiko for misbrug.

Til bestemmelserne om lageropgørelse, overdragelse af ejer-/brugsretten m.v., § 11-17:

For den enkelte husdyrproducent er det vigtigt, at den kvælstofmængde, han/hun har til rådighed i planperioden, opgøres korrekt. Det er vigtigt, at reglerne udformes på en måde, så de giver et incitament til en bedre fordringseffektivitet med en mindre udskillelse af kvælstof til følge – og ikke det omvendte. Derfor skal indholdet af kvælstof i husdyrgødning kunne bestemmes ved en kemisk analyse. I en netop offentliggjort rapport, som en arbejdsgruppe nedsat af Fødevareministeriet har udarbejdet, er det klargjort, at det teknisk er muligt ved udtagning og analyse af prøver med stor sikkerhed at bestemme indholdet af kvælstof i flydende husdyrgødning.

Det er godt, at det bliver muligt fortsat at korrigere den beregnede produktion af kvælstof i husdyrgødning efter den aktuelle fodring på ejendommen. Det er imidlertid vigtigt at understrege, at kravet til dokumentation skal udformes på en sådan måde, at metoden vil kunne anvendes i praksis.

I bemærkningerne er det anført, at husdyrgødningsproduktionen for dyr under afgræsning skal medregnes ved opgørelsen. Derimod skal der ikke længere være normer for afgræsningsgræs, men kun for græs til slæt. Denne problemstilling er ikke gennemanalyseret, og det ses allerede i bemærkningerne til lovforslaget, at det er nødvendigt med undtagelsesbestemmelser. Opgørelse efter de i lovforslaget skitserede regler vil blive umulige i praksis, og der henstilles derfor til, at hele afsnittet om korrektion for udegående dyr fjernes fra bemærkningerne til lovforslaget. Problemstillingen skal gennemanalyseres, før der tages beslutning om, hvordan opgørelsen skal foretages. Det ville være naturligt at lade disse overvejelser ske i forbindelse med den årlige indstilling af normerne for såvel kvæl-